

Womhaj Bóh!

Cizklo 10.
7. mērza.

Łětnik 7.
1897.

Szerbiske njedželiske łopjenka.

Wudawaju ƙo kóždy ƙobotu w Ęsmolerjez knihiczišczejtni w Budyšcinje a ƙu tam dostacž sa šcwtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

Njedzela Inwołavit.

Łej. 53, 7.

Wny bludžachmy wšchitzy jako wowzy, kóždy wobroczi ƙo na ƙwój pucž; ale tón Ęnjes swali wšchitke najše hrěchi na njeho.

Štrašnych a wulcotnych myšlow polne je tón staw, i kotrehož ƙu tele ƙłowa wšate. Komu bjes nami ƙu wore njesnate? Wny wšchitzy ƙmy tutu rěcz wo wotrocžku Ęhowny, kotryž hrěchi zyleho ƙwěta nješe a pšes kotrehož rany ƙmy my jahojeni, husto ƙlyšcheli. Trošchta, wulkeho trošchta polne ƙu tute ƙłowa a to čzim bóle nětko pšchi jastupjenju do póšneho čaža; a tola, naturštemu čłowjekej je pšecziwne, so ƙo wón tu wot profety šadlu wowzow pšchiruna, kotrež wokolo bludža. Ęsu to wowzy, kotrež ƙu pastyrjej čeklo a ƙu nětko bjes šchita a wjele stracham wustajene, kotrež ƙu žórła a pastwišcža šhubile a maju nětko hubjenu zyrobu a dyrbja nječiztu a hubjenu wodu picž, je-li so nochzedža šawutlicž a kónz wšacž w pušcziwje; wowzy, kotrež ƙo njejšu jenož wot pastyrja prjecž šabludžile, ale tež jena wot drugeje ƙo šdaliła a nětko kóždy ƙwój pucž dale dže!

To je wopravdže šrudžazy wobras, a tola myšli to profeta tak: čłowještwo je ƙo wottorhnylo wot Boha, je jeho wodženje, pucž a ƙwój wottynjenu kónz šhubilo, je ƙo wot praweje čizteje zyrobny ducha a duške šdaliło, je bjes ƙobu w njejednocže, dokelž pobrachuje na duchu lubošcže

a šecerpliwoscže; šawišcž a nješczechelštwu, nješpokojnosč a ƙebicžnosč ƙu na měšto dobrych pocžinkow šupile.

Wopravdže, tele ƙłowa naš nješhwala! Ale my nješchamy a nješmóžemy ƙo wot tutnych porokow wucžišcžicž, ani Božemu šwědcženju napschecžiwu bječ; wjele bóle čizemy do ƙo hieč a ponižnje ƙebi prajicž a ƙo wušnacž: haj, tak je, tak je!

Najlěpšichi bjes čłowjekami, to rěka čzi, kotřiž Ęnjesa Ęesuša lubuja, a kotrychž wutroba je w nim mēr namala, budža tež najprějšichi bjes tymi, kotřiž ƙo teho wušnaju, so běchu se ƙwójim zyšym žiwjenjom wot Boha šdaleny bjes špokojenja, bjes šmutštwoneho mēra, hacž runje mējachu ƙubla tuteho ƙwěta a wjele šwonšownych wješelow a čželnych a duchownych rospróščenjom, kaž je šwět lubuje, a čžeho dla běšče temu tak? Dokelž „kóždy wobroczi ƙo na ƙwój pucž.“ W tutnych ƙłowach mamy wobras ƙebicžnosč, kotraž je najwjetšice štaženje čłowšteje šchlachty. Wowzy, w pušcziwje rospróšchene, myšla wšchě jenož na ƙebje, štaraju ƙo jenož ša ƙwoje wušhowanje, běža tam a ƙem a nješpšcšcēja ƙebi jena drugej šnadnu pastwu, kotraž ƙo jim poškiezi. Alch, to drje je fruta a tola wěrna rěcz, so w čžłowškich wutrobach tajka ƙebicžnosč bydli. Njech je, so tež dobre pocžinki pola nětotrych čłowjekow ƙo pošafuja, ale i zyła tola je na šemi wjele šamopaschnoscže a ƙebicžnosč, kotraž naš wšchitlich tež ƙobu wobšnježi. Nješmóžejš to hižo pola malnych džěczi wobšedžbowacž, hdžež tež kóždy pšczechu rady na ƙwój pucž hlada, ƙebi wužitk a

śadzewa; wschitko wot teho wotwisuje, sčtož smy my
śnutskomnje. A w tym mječachu prawo.

(Pofracžowanje.)

Wschelake i bliska a i daloka.

Naž je hižo lecžaze łopjeno swontowneho mišionstwa, kotrež
kóžde lěto w hodownym čašku wutħadžujo, naž dopomni na kollektu
sa mišionstwo bjes pohanami, ho swjedžen tšoch kralow hroma-
džazu, pofledni krocž tež ho našchim Šserbam w herbstej rěči
podało, ho tež lecžaze łopjeno śnutskowneho mišionstwa, kotrež
chze našchu wutrobu sahorjecž sa swjaty skutk śnutskowneho
mišionstwa a nam ruku wotewričž, so my na pokutnym dnju swój
wopor w smilnej lubosći pschidamy sa tole Bohu spodobne džěło,
w bližšim čašku w našch maczernej rěči rosdawa. Snjes
farač Sakub w Njeswacžidle je wobstaranje teho łopjena lubosćiwje
na ho wjał. Nam Šserbam je hnujaze, so ho wot hlowneho
śnutskowneho towarstwa na našche herbste woħady woħebje džiwja
a widžimy w tym rjane pschipsnacž, so su našche herbste woħady
se swojim skutkowanjom sa mišionstwo ho teho hódne wopofajale.
Lubi Šserbja! dajmy na pokutnym dnju saho wo tym žiwe
swědženje! Njeh su saho našche herbste woħady přenje se swojej
kollektu, kotruž wbohim śabludženym a hubjenym kšesćijanškim
bratram a šotram sa jich duchowne wutħowanje do Božeho
kšesćija wopruija.

Naž kšesćimny je wotmyšlenty twar zyrkwje w Šhwacžizach
rjanu krocžel do přědka, so ho nadžija tamnišchich wobndlerjow,
sa kotrychž je woħebje w tutym čašku pschegara wobezěžne do
dalokého Božeho doma kħodžicž, w bližšim pschichodže dopjelni.
Konsistorstwo je ho sa to wuprajilo, so je i tym psches jene, so
ho nowa woħada w Šhwacžizach srjaduje jeje nusnosć pschi-
pofnawšchi. A dalšchemu wuradženju teho wotpohlada je wotrješne
hejtmanstwo w běhu teho tydženja pofedženje w Šhwacžizach
džeržalo. Wo tych wujednanjach a wobšamknenjach, kotrež su ho
pschi tym mēle, chzemy lubym čitarjam pschichodnje powjesčž dacž.

I. mērza je w Budyščinje semrjel wyschšchi šchulski radžicžel,
rektor em. profesor dr. Kreužler. Wón běšche jara wučženy muž,
ale tež ponižny wērijazy kšesćijan. Wschitzy, kiž su sa jeho čaš
na gymnastiju byli, ho wēšče w lubosći na lubeho rektora Kreužlera
dopomnja. Woħebje nam Šserbam je wón stajnje pschecželniwje
smyšlenty byl a prózowanjam w herbstej rěči na gymnastiju stajnje
swoju pschihilnosć šjewil. Sčto ma to rēfacž, my halke prawje
pofnachmy, jako ho njebočicžki na wumjeit poda a na jeho mēsto
njepšchecžel Šserbow, kotruž wschaf je nětko tež na wumjeitku,
stupi. Šserbste gymnastialne towarstwo, kotrež bě ho pod Kreužle-
rowym rektoratom najrjensčeho kšewja swjēkelilo, a kotremuž. běšche
njebočicžki šam knješa dr. Muku sa nahladowarja dal, ho wot
jeho našlednika hnydom sakasa. Duž su wēšče i nami wschitzy
herbšzy pschecželjo, kiž su jeho snali a čšesćili, w tym psches
jene, so jemu wutrobnny džal do rowa prajimny sa jeho lubosćiwu
podpjeru, i kotrež je našchim herbškim prózowanjam na gymnastiju
i čzoplej wutrobu blisko stal.

Wopomnješki džěł stolětneho narodženja njesapomniteho
kšewora Wylema I. budže ho po našchim žylym wótžnym kraj
swjēcicž. Sakše konsistorstwo je modlitwu šestajalo, kotraž ma
ho džiwajo na tón wažny džěł do powšchitkowneje zyrkwinskeje
modlitwy pschijecž. A tež w šchulach ma ho džěčom wobras
teho wulkeho muža na pschihódne waschnje k wutrobje njesčž. A
wēšče su našche wutrobny wschitke sahorjene sa teho wulkeho
rjczerskeho kšewora, kotrehož je Wóh luby Snjes našchemu ludej
pofłal, so by twarił našch šjednocženy wótžny kraj. A my wēmy,
so wón njebēšche jenož wulki muž jako kšewor, nē, my jeho tež
čšesćimny jako ponižneho wērijazeho kšesćijana. Duž je tež našcha
pschihilnosć, so my w našchim łopjenje w tym swjedženškim
tydženju na njeho spominamy. My chzemy našchim lubym či-
tarjam i jeho žiwjenja powjedacž a někotre wobrašy k temu podacž.

Wučžerški dokħodny šakon w Pruskeje je nětko pschiswaty.
Šsejm knježkow je drje někotre malicžkosć pschi swojim wuradženju
pschemēnił, ale šejm wotpofłanzow je bje wscheho komdženja do
tychle pschemēnjentow swolil, so njeby žyly šakon do stracha štajil.
To je wēšče jara pschipsnacž hódne. Duž šbncžnje wučžerjam,
kotiž su doħho čšakacž dyrbjeli, nusna pomoz pschidžže.

Napominanje sakškeho krajneho towarstwa sa śnutskowne mišionstwo i sustupej do diakonihynskeho wustawa.

Sakše krajne towarstwo sa śnutskowne mišionstwo je wabjaze
napominanje rošēkalo, so bychu ho holzy a wudowny, kotrež w šebi
pschihilnosć a śnutskownu mōž k temu swjatej powołanju
šacžuja, do džěla kšesćijanškeje smilnosće na kħorych a hubjenych
šastupile. Tole napominaze šłowo, kotrež je ho w Sakškej
rošēkalo, my lubym čitarjam a pschede wschēm lubym Šserbowkam
k rospomnjenju w herbškim pscheložku podamy w tej myšli, so
myšle w njej wuprajene, tež našchich herbškich čitarjow a čitarški
sa skutk kšesćijanškeje smilnosće sahorja. Napominaze šłowa
maja ho něhdže tak:

„Pšched něhdže 10 lětami je krajne towarstwo sa śnutskowne
mišionstwo lecžaze łopjeno i tym praščenjom: „Chzēsč diakoniša
byčž?“ wschitkim kšesćijanškim, k šlužanju hotowym žonam a
holzam pschipskalo. Snježa duchowni su tole łopjeno daloko a
šchēroko rosdawali. Swjēkelaze je, so je ho to šłowo wot nich
wjele šroschmilo a so je wuspēcha mēlo.“

Wot teho čaška je licžba diakonihow na swjēkelaze waschnje
pschibjerala; w Draždžanškim diakonihynškim wustawje je
wot 250 na 460 rošila a nowy Lipsčžanški wustaw ma hižo
63 diakonihow. A tola je jich hišče pschemalo. Pšchetož pola
džělanya je lěto a wjetšche a lěto wot lěta wo wjazy diakonihow
w kraju prošcha. Pšched 10 lětami mēšesche Draždžanški wustaw
84 stazijow, nětkole 191 a 9 pofłanskich, kotrež su i 386 diakoni-
šami wobšadžene.

A tola pschego nowe próstwy wo diakonišy i tajkich mēstow
pschihadžaja, hōžč mōža ho jenož tajke diakonišy pofłacž, kotrež
su hižo dlēšchi čaš w swojim powołanju. Tak ho wschelake
tajke próstwy husto doščž dopjelnicž njemōža.

Sutry tuteho lěta ma ho poboczny wustaw w Zwifawje sa-
ložicž a k temu je nowych mozow trjeba.

S teho je widžicž, so pschego hišče žony a holzy pobrachuja,
kotrež jako žiwe stawy zyrkwje ho njeboja, ho diakonišy wuwucžicž
dacž, so bychu potom čšiche, ale žohnowane powołanje w šlužbje
našcheje ewangelišto-lutherškeje zyrkwje šastale a swoje wschelake
dary a mozy do žohnowaneho skutka smilneje lubosće štajile.

Wysche teho su do diakonihynskeho wustawa šastupiwšchi
šastarane sa swoje žyly žiwjenje, šastarane w kħorosći a štarobje,
so mōža ho bje wschēje štarosće wo pschichod žyly šlužbje na
kħudnych a šborych pschewostajicž.

Duž my i nowa wołamy a napominamy: „Pōšče a pom-
hajče!“ Pšchidžče bōršy a dajče ho wuwucžicž w diakonihynškim
wustawje k swjatej šlužbje! Ach so bychu kšesćijanške „herbste“
holzy a tež hišče štrowe a šylne wudowny bjes džēczi bōršy
pschihle do teho powołanja kšesćijanškeje lubosće!

My mamy dobru nadžiju, so našcha próstwa podarmo njeje.
Tón Snjes woczi wotewri sa wulku nusu a wutrobny sahorjuje,
so by pomoz w prawej hodžinje pschihšla a tón šamy Snjes tež
šupi k žonam a holzam, kotrež pofładne na torħosćež staja, wón
klapa a wēšče něotra wutroba wot jeho smilnosće hnta ho
radoščiwja rošbudži: „Sa chzu diakoniša byčž!“ Lube Šserbowki!,
kiž mōžecž do swjateho powołanja šupicž, njekomdžče ho! Tón
Snjes waš wola.

Wschitko dalishe šhonicze najšepje pola wascheho knješa du-
chowneho. Draždžanški diakonihynški wustaw rad samolwjenja pschi-
jimuje.

Dalische dary sa wbohe armeniske šyroty:

Š Bukčžanškeje woħady: . . . 10 hr. 50 np.

Š Kafčžanškeje woħady:

A. A. w Štrōži pola Kafčž 1 „ — „

Wšcho hromadže: 11 hr. 50 np.

Šsmilnym daricželam w mjenje wbohich šyrotow naj-
wutrobnišchi džal praji

J. Gólcž, farač.